

PLAN PRACY WYCHOWAWCZEJ
6-LETNIEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ W PRUSACH

*Życie jest sztuką i tej sztuki trzeba się uczyć
Życie nie jest stanem, lecz stawaniem się...*

PROGRAM WYCHOWAWCZY JAKO DROKOWSKAZ DLA NAUCZYCIELI, UCZNIÓW I RODZICÓW

Szkoła powinna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego wszechstronnego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych, społecznych i patriotycznych. Priorytet w wychowaniu młodego człowieka powinien mieć dom rodzinny . Nauczyciele w zakresie wychowania powinni pełnić funkcję wspomagającą i uzupełniającą w stosunku do rodziców, a w swoich działaniach mają obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności ucznia.

Nauczyciele nie ponoszą wyłącznej i całkowitej odpowiedzialności za wychowanie, gdyż:

ŚRODOWISKO WYCHOWAWCZE UCZNIA

DOM

SZKOŁA

GRUPA RÓWIEŚNICZA

ŚRODOWISKO KULTUROWE

NAJBLIŻSZE OTOCZENIE

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

1. Zadania szkoły jako środowiska wychowawczego:

- a) Wspiera rodziców w procesie wychowania,
- b) Dostarcza informacji o rozwoju osobowym dziecka
- c) Wspólnie z dziećmi i rodzicami planuje niektóre działania
- d) Opiera relacje nauczyciel-uczeń, uczeń- uczeń na ukształtowanej emocjonalnej, wzajemnej życzliwości, zaufaniu, ale stawia wymagania wobec uczniów
- e) Szuka dróg rozwoju aktywności dziecka, uwzględniając jego możliwości, aby przygotować go do życia w grupie, stworzyć start w dorosłe życie, pozytywnie zmienić własne otoczenie.
- f) Dąży, aby każde dziecko brało udział w pracy zespołowej i poniosło odpowiedzialność
- g) Przygotowuje do życia zgodnie z uniwersalnymi wartościami
- h) Otacza opieką psychologiczną, pedagogiczną, materialną dzieci wymagające pomocy
- i) Rozwija umiejętność rozmawiania z innymi, tłumaczenia agresji, rozwiązywania problemów poprzez dialog.

2. Wymiar pracy edukacyjnej każdego nauczyciela:

Nauczyciele stwarzają uczniom warunki do nabywania następujących umiejętności:

- a) planowania, organizowania i oceniania własnego uczenia się, przyjmowania coraz większej odpowiedzialności za własną naukę
- b) skutecznego porozumiewania się w różnych sytuacjach, prezentacji własnego punktu widzenia i brania pod uwagę poglądów innych ludzi, poprawnego posługiwania się językiem ojczystym
- c) efektywnego współdziałania w zespole i pracy w grupie, budowania więzi międzyludzkich, podejmowania indywidualnych i grupowych decyzji, skutecznego działania na gruncie zachowania obowiązujących norm
- d) rozwiązywania problemów w twórczy sposób
- e) poszukiwania, porządkowania i wykorzystania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną
- f) odnoszenie do praktyki zdobytej wiedzy oraz tworzenia potrzebnych doświadczeń i nawyków
- g) rozwój sprawności umysłowych oraz osobistych zainteresowań
- h) przyswajanie sobie metod i technik negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych

PIERWSZOPLANOWE PODMIOTY DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNEJ

NAUCZYCIEL

- pośrednik między dzieckiem a rzeczywistością
- wspomaga rozwój dziecka, rozumie jego psychikę, nadaje komunikaty, informuje, proponuje
- rozwija własne potrzeby edukacyjne

UCZEŃ

- uczestnik procesu edukacyjnego
- partner w procesie poznawania rzeczywistości

3. Naczelny cel wychowania- „ Wszechstronny rozwój osobowy dziecka”

L.p.	Zadania	Treści wychowawcze	Cele, środki realizacji	Efekty działań Uczeń powinien:	Uwagi
1.	Przygotowanie do życia z innym człowiekiem	<p>1. Życie we wspólnocie trudną sztuką</p> <p>2. Nie tylko zdrowi i młodzi mają prawo do radości</p> <p>3. Uczymy się śmiać, ale nie wyśmiewać innych</p> <p>4. Ludzie dobrzy, to tyle co przyjaciele.</p> <p>5. Poczucie taktu potrzebne jest nie tylko muzykowi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie kultury współżycia i współdziałania w grupie, - uświadomienie uczniom jak czują się osoby poza grupą i poznanie sposobów rozwiązywania takich problemów, - kształtowanie umiejętności słuchania siebie nawzajem - rozbudzenie wrażliwości na potrzeby i problemy osób niepełnosprawnych, słabych, chorych, „innych” - uczenie tolerancji dla odmienności - uczenie dyskutowania, argumentowania bez obrażania przeciwnika, - rozwijanie daru empatii poprzez koleżeństwo, przyjaźń, miłość, - uczenie cech kulturalnego zachowania się na co dzień - uczenie sztuki przyjaźni i koleżeństwa, ukazywanie różnic i podobieństw koleżeństwa i przyjaźni, - uczenie okazywania szacunku, wdzięczności rodzicom, bliskim, znajomym poprzez formy grzecznościowe, poprzez rezygnację z żargonu młodzieżowego wobec dorosłych, a wulgaryzmów wobec rówieśników. <p>(regulamin ucznia, konsekwentnie przestrzeganie praw i obowiązków, wykorzystanie inicjatywy uczniów w planowaniu pracy, praca w grupach, zespołach zadaniowych, psychodramy, krąg uczuć, rysunki, inscenizacje, spotkania z dziećmi z DPS, analiza przykładów zaczerpniętych z życia)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - mieć poczucie przynależności do klasy jako ważnego ogniwa - chcieć i wyrażać potrzebę działania w klasie jako grupie rówieśniczej, - współtworzyć i respektować normy grupowe, - doświadczać współzależności i współodpowiedzialności za działania grupy - znać i stosować w praktyce zasady aktywnego słuchania - umieć bezpośrednio i otwarcie wyrazić swoje sądy i oczekiwania, prośby - akceptować „innych” - krzewić między ludźmi dobre obyczaje 	

2.	Przygotowanie do życia zgodnie z uniwersalnym systemem wartości	<p>1. Wiedza zbliża do prawdy</p> <p>2. Bez prawa, zasad, życie jest absurdem</p> <p>3. Być dobrym- to jest coś- ale postąpić dobrze to znaczy więcej.</p> <p>4. Mieć tyle, aby być człowiekiem</p>	<p>- wprowadzenie w świat wartości (prawda, dobro, sprawiedliwość, odpowiedzialność, odwaga...)</p> <p>- wyjaśnienie pojęć i związków pomiędzy poszczególnymi wartościami</p> <p>- uświadomienie budowania wzorców, ustawiania w różnej kolejności różnych wartości</p> <p>- kształtowanie partnerstwa, odpowiedzialności, społecznej postawy ucznia</p> <p>- kształtowanie właściwego stosunku do ludzi starych, bezradnych</p> <p>- niesienie pomocy społeczeństwu objętym wojną, klęskami żywiołowymi itp.</p> <p>(wybory do samorządu klasowego, szkolnego; model wzorowego ucznia; pogadanki nauczające; dyskusje- za i przeciw, sąd nad...; szukanie autorytetu, dobry przykład, postacie z filmów, lektur, udział w akcjach na rzecz potrzebujących, informacje z prasy codziennej)</p>	<p>- rozróżniać dobro i zło w codziennych sytuacjach</p> <p>- potrafi sobie uświadomić, które cechy dobrego kolegi już ma, a które musi jeszcze doskonalić</p> <p>- rozumieć, co to znaczy „solidarność klasowa”</p> <p>- znać i rozumieć potrzebę krytycyzmu wobec wzorców proponowanych przez środki masowego przekazu</p> <p>- przestrzegać praw, zasad, norm</p> <p>- rozumieć potrzebę gotowości pomocy ludziom słabym, chorym, pokrzywdzonym</p>	
3.	Stymulowanie rozwoju w zakresie głównych operacji myślowych	<p>1. Kto wie czego chce, może to osiągnąć</p> <p>2. Stawiaj sobie osiągalne cele- nie próbuj osiągnąć zbyt wiele na raz</p>	<p>- kształtowanie nawyku zdobywania i poszerzania wiedzy o człowieku, kulturze, aby zrozumieć siebie oraz innych ludzi, a także otaczająca nas rzeczywistość</p> <p>- wdrażanie uczniów do samodzielnego zdobywania i rozszerzania wiedzy, rozwijanie zainteresowań</p> <p>- rozwijanie umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy przez ucznia</p> <p>- systematyczne wyrabianie u uczniów twórczego stosunku do własnych metod pracy, ocena skuteczności tych metod</p> <p>(pogadanki, dyskusje, konkursy w/g harmonogramu, zajęcia praktyczne, dyskusja za i przeciw chodzeniu do szkoły; wystawa prac)</p>	<p>- rozumieć wagę wyznaczania celów, określać je i dążyć do ich osiągnięcia</p> <p>- analizować i modyfikować swoje działania w zależności od potrzeb</p> <p>- umieć jasno i konstruktywnie formułować swoje wypowiedzi</p> <p>-umieć dokonywać samokontroli i samooceny</p>	

4.	Wspomaganie w uzyskiwaniu dojrzałości psychicznej	<p>1. O potędze czułego serca</p> <p>2. Człowiek z wyobraźnią – człowiek bogaty</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczenie rozpoznawania własnych uczuć i mówienia o nich - kształtowanie życia uczuciowego poprzez rozwijanie wrażliwości, wyobraźni - budowanie własnej wartości, wiary w siebie - uświadomienie, że w różnych sytuacjach ludzie przeżywają różne uczucia i mają one prawo różnić się od naszych - dostrzeganie skutków w wyrażaniu uczuć - kształtowanie umiejętności różnicowania emocji - wypracowanie metod radzenia sobie ze stresem, frustracja - rozwijanie umiejętności asertywnych <p>(analizowanie przykładów z życia szkoły, otoczenie, metoda niedokończonych zdań, rysunki, gry im zabawy mimiczne, mowa gestów; prezenty za grosik; filmy.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - doceniać wzajemną pomoc - umieć przebaczać i przyjmować przeprosiny - wyrazić własne zdanie - znać sposoby i umieć odmawiać 	
5.	Uczeń- artysta, twórca- wychowanie przez sztukę	<p>1. Bo piękno na to jest, by zachwycało do pracy</p> <p>2. Czar muzycznych wspomnień</p> <p>3. Piękno, czar, elegancja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie wyobraźni i potrzeb artystycznej ekspresji - rozbudzanie potrzeb wyrażania i kreowania siebie poprzez słowo, muzykę, ruch, plastykę - wskazywanie pozytywnych form rozrywki i wypoczynku - pomnażanie dorobku artystycznego uczniów przez własną twórczość - przypomnianie zasad zachowania się w miejscach publicznych- kino, teatr, muzeum <p>(technika swobodnych tekstów- redagowanie gazetki szkolnej „Piorun rzeczywistości”; uczestnictwo w Akademii Filmowej wg grafiku; dekorowanie sal; podkład muzyczny do imprez szkolnych; zajęcia plastyczne, muzyczne, teatralne, zespół taneczny; wyjścia do teatru, muzeum, kina)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - chcieć się pozytywnie zaprezentować - mieć świadomość swoich zalet i wad - dbać o estetykę, elegancję - mieć świadomość czynnego uczestnictwa w kulturze - dostrzegać wpływ innych osób na kształtowanie osobowości i drogi życiowej, umieć to prawidłowo ocenić 	

5.	Dziedzictwo kulturowe regionu	1. Tu jest moje miejsce...	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie własnej miejscowości i najbliższej okolicy , wprowadzenie w życie kulturowe wspólnoty lokalnej - kształtowanie tożsamości narodowej w aspekcie tożsamości regionalnej -ukazywanie walorów krajoznawczych najbliższej okolicy- Łuczanowice, Karniów, Czulice- dworki - zapoznanie z twórczością artystów ludowych z naszej okolicy <p>(trasy wycieczek rowerowych po najbliższej okolicy; penetracje strychów; spotkania z twórcami ludowymi; poznanie kroniki miejscowości; spotkania z najstarszymi osobami naszej miejscowości- obrzędy, zwyczaje; działania długofalowe- folder miejscowości, przewodnik po okolicy)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi określić położenie regionu, miejscowości na mapie Polski - dostrzegać związki tradycji rodzinnych z kulturą, obyczajami regionu - zna historię, legendy i podania swojej miejscowości - umie wskazać zabytkowe obiekty 	
6.	Rozwój w duchu patriotycznym i obywatelskim	<p>1. Wsłuchaj się we wspomnienie dziadków</p> <p>2. To kim jestem nieskończenie ważniejsze od tego co posiadam</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie uczniom, że wspomnienia i doświadczenia starszych są skarbnicą przechowującą wartości kulturowe i patriotyczne - „honor Polska” dawne i współczesne rozumienie pojęcia - kształtowanie, rozumienie i rozwijanie godności narodowej - kształtowanie postawy patriotycznej - historia godła i barw narodowych <p>(uroczystości szkolne; tradycje szkolne, ceremoniał szkolny- symbole narodowe; dyskusje: model współczesnego Polaka, odnajdywanie ludzi i miejsc świadczących o walce o niepodległość; spotkania; porządkowanie miejsc)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - znać i szanować symbole państwa polskiego - szanować historie i tradycję własnej miejscowości i regionu - umieć odpowiednio się zachować podczas uroczystości szkolnych i lokalnych - dostrzegać i rozumieć związek przeszłości z terażniejszością i terażniejszości z przyszłością 	

7.	Człowiek a przyroda- wrogowie czy przyjaciele	<p>1. Potężna machina w rękach ludzi bez wyobraźni może przynieść nieobliczalne skutki</p> <p>2. Nasza ziemia może wyżywić jeszcze więcej ludzi, ale nie jest w stanie zaspokoić ludzkiej chciwości</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska - uświadomienie wzajemnej zależności człowieka i przyrody - uczenie szacunku i „miłości przyrody” - ukazanie problemów ekologicznych własnego regionu - troska o wygląd najbliższego otoczenia <p>(podglądanie przyrody w różnych porach roku; wystawki; filmy; konkursy „Śmieciosztuka”; turnieje wiedzy o ochronie środowiska; Święto ziemi)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna zasady zachowania na obszarach chronionych - dostrzegać powiązania człowieka z przyrodą - umieć ocenić skutki dobrych i złych zachowań ludzi względem siebie 	
8.	Wychowanie w zdrowiu	<p>1. Człowiek żyje... 100 lat, niechże więc ten czas odpowiednio dzieląc w dzieciństwie wiedzę, w młodości umiłowanie, w wieku statecznym zacność pielęgnuje ... jednakże dopóki zdobywa wiedzę... wstrzeźliwy niechaj żyje</p> <p>2. Największym głupcem jest poświęcenie zdrowia dla kariery i pieniędzy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie zdrowego stylu życia - uświadamianie zgubnego wpływu używek na wyniki w nauce, pracę, zachowanie człowieka - sposoby organizowania czasu wolnego - uczenie racjonalnego i zdrowego odżywiania <p>(przepisy na zdrowe posiłki; zielona recepta; wycieczki rowerowe; regulamin spędzania zdrowo wolnego czasu; plakaty dotyczące pozytywnych i negatywnych decyzji zdrowotnych; konkursy tematyczne; tworzenie reklam)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie zasady racjonalnego odżywiania - umieć ubrać się stosownie do pory roku i pogody - umieć racjonalnie ułożyć plan dnia z uwzględnieniem biernego i czynnego wypoczynku - dbać o higienę ciała i estetyczny wygląd - rozpoznawać i rozumieć skutki zagrożenia 	

Plan pracy wychowawczej realizują wszyscy nauczyciele dostosowując treści wychowawcze do poszczególnych etapów edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów. Tematyka godzin wychowawczych zgodnie z zadaniami planu wychowawczego szkoły.

Członkowie Rady Pedagogicznej

Zarząd Samorządu Uczniowskiego